

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1) เพศ

จากการศึกษาเพศของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 73.91 และร้อยละ 26.09 เป็นเพศหญิง ดังรายละเอียดตารางที่ 1

2) ช่วงอายุ (ปี)

จากการศึกษาอายุของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 50.66 ปี เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างอายุต่ำสุด 28 ปี อายุสูงสุด 63 ปี เมื่อจัดกลุ่มเกษตรกรออกเป็นช่วงอายุๆ ละ 10 ปี ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละที่เท่ากันคือ ร้อยละ 32.17 รองลงมาคืออายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.78 ส่วนอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.91 และช่วงอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.96 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตารางที่ 1

3) สถานภาพสมรส

จากการศึกษาสถานภาพสมรสของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 78.26 รองลงมาคือสถานภาพหย่าหรือม้าย คิดเป็นร้อยละ 13.04 และสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 8.70 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตารางที่ 1

4) ระดับการศึกษา

จากการศึกษาระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.57 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.57 และไม่มีเรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 15.65 ส่วนเกษตรกรที่มีระดับการศึกษานุปริญญาและปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละที่เท่ากันคือ 2.61 ดังรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	85	73.91
หญิง	30	26.09
ช่วงอายุ (ปี)		
21-30 ปี	8	6.96
31-40 ปี	6	13.91
41-50 ปี	37	32.17
51-60 ปี	37	32.17
60 ปีขึ้นไป	17	14.78
อายุเฉลี่ย (x) 50.66 ปี	อายุต่ำสุด 28 ปี	อายุสูงสุด 63 ปี
สถานภาพสมรส		
โสด	10	8.70
สมรส	90	78.26
หย่าหรือม้าย	15	13.04
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	18	15.65
ประถมศึกษา	57	49.57
มัธยมศึกษา	34	29.57
อนุปริญญา	3	2.61
ปริญญาตรี	3	2.61
รวม	115	100.00

1.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการศึกษาจำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งที่เป็นแรงงานในภาคเกษตรกรรม แรงงานนอกภาคเกษตรกรรม และสมาชิกที่ไม่อยู่ในวัยทำงาน พบว่า จำนวนสมาชิกเฉลี่ยในครัวเรือนมี 5.34 คน มีสมาชิกต่ำสุด 1 คน และสมาชิกสูงสุด 8 คน โดยส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิก 5-6 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 รองลงมามีสมาชิก 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 และสมาชิกตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.70 ส่วนอีกร้อยละ 3.50 มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 1-2 คน ดังรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	จำนวน	ร้อยละ
1-2	4	3.50
3-4	44	38.30
5-6	49	42.60
6 คนขึ้นไป	18	15.70
รวม	115	100.00
สมาชิกเฉลี่ย	5.34คน	
ค่าต่ำสุด	1 คน	
ค่าสูงสุด	8 คน	

จากการศึกษาจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในภาคเกษตรกรรม พบว่า มีแรงงานในภาคเกษตรกรรมเฉลี่ย 2.99 คน มีสมาชิกต่ำสุด 1 คน และสมาชิกสูงสุด 6 คน โดยส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิก 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 53.90 รองลงมามีสมาชิก 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 และสมาชิก 5-6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90

จากการศึกษาจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานนอกภาคเกษตรกรรม พบว่า มีแรงงานนอกภาคเกษตรกรรมเฉลี่ย 2.25 คน มีสมาชิกต่ำสุด 0 คน และสมาชิกสูงสุด 4 คน โดยส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิก 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 รองลงมามีสมาชิก 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 ส่วนจำนวน

สมาชิกที่ไม่อยู่ในวัยทำงานทั้งหมดมีจำนวนสมาชิก 1-2 คนคิดเป็นร้อยละ 100 ดังรายละเอียดตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนแยกตามการประกอบอาชีพ

สมาชิกในครัวเรือน (คน)	ในภาคการเกษตร		นอกภาคการเกษตร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี/ไม่ประกอบอาชีพ	1	0.90	28	24.30
1-2	62	53.90	81	70.50
3-4	51	44.30	6	5.20
5-6	1	0.90	0	0
รวม	115	100	115	100
สมาชิกเฉลี่ย	2.99 คน		2.25 คน	
ค่าต่ำสุด	1 คน		0 คน	
ค่าสูงสุด	6 คน		4 คน	

1.3 การถือครองที่ดินของเกษตรกร

จากการศึกษาการถือครองที่ดินของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเป็นพื้นที่ของตนเองทั้งหมด พื้นที่เช่าทั้งหมด พื้นที่ทำฟรี และการถือครองในหลายรูปแบบ พบว่า การถือครองที่ดินที่เป็นของตนเองทั้งหมดเฉลี่ย 4.30 ไร่ ต่ำสุด 2 ไร่ สูงสุด 36 ไร่ โดยส่วนใหญ่ถือครองที่ดินของตนเองจำนวน 8 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมา 3-5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.33 ต่ำกว่า 3 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.67 และจำนวน 6-8 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.00

จากการศึกษาการถือครองที่ดินโดยการเช่าทั้งหมด พบว่า มีการถือครองโดยการเช่าเฉลี่ย 4.16 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 7 ไร่ ส่วนใหญ่ถือครองพื้นที่เช่าทั้งหมด ต่ำกว่า 3 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.66 รองลงมา มีการถือครองพื้นที่เช่าทั้งหมด 3-5 ไร่ และ 6-8 ไร่ คิดเป็นร้อยละที่เท่ากัน คือ 16.67

จากการศึกษาการถือครองที่ดินพื้นที่ทำฟรี พบว่า มีการถือครองเฉลี่ย 5.50 ไร่ ต่ำสุด 3 ไร่ สูงสุด 9 ไร่ ส่วนใหญ่ถือครองพื้นที่ฟรี ต่ำกว่า 3 ไร่ และถือครองตั้งแต่ 9 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละที่เท่ากัน คือ 50

จากการศึกษาการถือครองที่ดินในหลายรูปแบบรวมกัน พบว่า มีการถือครองเฉลี่ย 7.75 ต่ำสุด 3 ไร่ สูงสุด 12 ไร่ ส่วนใหญ่ถือครองตั้งแต่ 8 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมา มี

การถือครองจำนวน 6-8 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30 และถือครอง 3-5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.33 ในขณะที่มีเกษตรกรถือครอง 73.91 ที่ไม่มีการถือครองพื้นที่ในหลายรูปแบบ ดังรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ขนาดที่ดินถือครองของเกษตรกร

ขนาดที่ดิน ถือครอง (ไร่)	พื้นที่ตนเอง		พื้นที่เช่า		พื้นที่ทำฟรี		ถือครองหลาย รูปแบบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3ไร่	17	22.67	4	66.66	2	50.00	-	0.00
3-5ไร่	25	33.33	1	16.67	-	-	7	23.33
6-8ไร่	6	8.00	1	16.67	-	-	9	30.00
8ไร่ขึ้นไป	27	36.00	-	-	2	50.00	14	46.67
รวม	75	100.00	6	100.00	4	100.00	30	100.00
ขนาดที่ดินเฉลี่ย	4.30ไร่		4.16ไร่		5.05ไร่		7.75ไร่	
ค่าต่ำสุด	2ไร่		1ไร่		3ไร่		3ไร่	
ค่าสูงสุด	36ไร่		7ไร่		9ไร่		12ไร่	

1.4 อาชีพในภาคการเกษตรและอาชีพนอกภาคการเกษตร

จากการศึกษาการประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม พบว่า เกษตรส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจสวนลำไย คิดเป็นร้อยละ 34.94 รองลงมาคือการทำนา คิดเป็น ร้อยละ 22.69 แต่ยังคงมีร้อยละที่น่าสนใจของอาชีพด้านการปศุสัตว์ โดยหากรวมร้อยละประเภทปศุสัตว์เข้าด้วยกันแล้ว พบว่า สมาชิกสหกรณ์นำคอเรือ นิยมเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ถึงร้อยละ 20.07

จากการศึกษาอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาชีพเสริมนอกฤดูกาลเพาะปลูกและฤดูกาลเก็บเกี่ยวนั้น ส่วนใหญ่เป็นงานหัตถกรรมผ้าทอ คิดเป็นร้อยละ 73.58 และเป็นของสมาชิกที่รับราชการหรือเป็นลูกจ้างชั่วคราวและค้าขาย คิดเป็นร้อยละเท่าๆกันคือ 13.21 ดูดังรายละเอียดตารางที่ 5

ตารางที่ 5 อาชีพในภาคการเกษตรและอาชีพนอกภาคการเกษตร

อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อาชีพในภาคการเกษตร		
ปลูกพืช/ทำสวน		
สวนลำไย	94	34.94
สวนหอม	2	0.74
ทำนา	61	22.69
ปศุสัตว์		
เลี้ยงสุกร	24	8.92
เลี้ยงโค	30	11.15
รับจ้าง		
รับจ้างทั่วไป	38	14.13
อื่นๆ	20	7.43
อาชีพนอกภาคเกษตรกรรม		
อาชีพทอผ้า	39	73.58
อาชีพค้าขาย	7	13.21
อาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างชั่วคราว	7	13.21

หมายเหตุ: ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.5 รายได้ในภาคการเกษตร

จากการศึกษารายได้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพสวนลำไย พบว่า รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 32,615.80 บาท ค่าต่ำสุด 1,759.00 บาทและสูงสุด 50,000.00 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.17 รองลงมาคือ รายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.66 และรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.21 ส่วนรายได้ในช่วง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.96

จากการศึกษารายได้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพสวนหอม พบว่า มีเกษตรกรเพียง 2 ราย ประกอบอาชีพสวนหอม โดยรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 27,000.00 บาท ค่าต่ำสุด 12,000.00 บาทและสูงสุด 35,000.00 บาท มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท 1 ราย และมากกว่า 30,000 บาท 1 ราย

จากการศึกษารายได้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาพบว่า รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 16,751.00 บาท ค่าต่ำสุด 3,000.00 บาทและสูงสุด 40,000.00 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาคือ รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.67 และรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.33 ส่วนรายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5 ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47.83 ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทำนา

จากการศึกษารายได้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร พบว่า มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 7,161.11 บาท ค่าต่ำสุด 3,000.00 บาทและสูงสุด 37,000.00 บาท รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.00 รายได้อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.83 และมากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.17

จากการศึกษารายได้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงโค พบว่า รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 19,569.23 บาท ค่าต่ำสุด 3,000.00 บาทและสูงสุด 35,000.00 บาท และส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วงน้อยกว่า 10,000 บาท และช่วง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละที่เท่ากัน คือ 33.33 รองลงมาคือมีรายได้ในช่วงมากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.52 และรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.82 ตามลำดับ

จากการศึกษารายได้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 30,561.29 บาท ค่าต่ำสุด 3,000.00 บาทและสูงสุด 60,000.00 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.84 รองลงมาคือมีรายได้ในช่วง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.31 และรายได้ในช่วง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.69 ส่วนระดับรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.16

สำหรับรายได้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ซึ่งได้แก่ ปลุกถั่วลิสง มะม่วง และมะเขือเทศ พบว่า เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 17,356.25 บาท ค่าต่ำสุด 4,000.00 บาทและสูงสุด 50,000.00 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.90 รายได้อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.05 รายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.79 และรายได้อยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.26 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตารางที่ 6

ตารางที่ 6 อาชีพและรายได้ต่อปีของเกษตรกรในภาคการเกษตรกรรม

รายได้ต่อปี (ปี)	ส่วนต่ำ		ส่วนกลาง		ส่วนสูง		ปานกลาง		สูง		สูงขึ้นไป		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	34	36.17	-	-	10	16.67	18	75.00	9	33.33	5	13.16	11	57.9
10,001-20,000	19	20.21	1	50.00	39	65.00	5	20.83	9	33.33	10	26.31	4	21.05
20,001-30,000	15	15.96	-	-	8	13.33	-	-	4	14.82	9	23.69	1	5.26
มากกว่า 30,000	26	27.66	1	50.00	3	5.00	1	4.17	5	18.52	14	36.84	3	15.79
รวม	94	100.00	2	100.00	60	100.00	24	100.00	27	100	38	100	19	100
รายได้เฉลี่ย	32,615.80 บาท		27,000.00 บาท		16,751.82 บาท		7,161.00 บาท		19,569.23 บาท		30,561.29 บาท		17,356.25 บาท	
ค่าต่ำสุด	1,759.00 บาท		12,000.00 บาท		3,000.00 บาท		3,000.00 บาท		3,000.00 บาท		3,000.00 บาท		4,000.00 บาท	
ค่าสูงสุด	50,000.00 บาท		35,000.00 บาท		40,000.00 บาท		37,000.00 บาท		35,000.00 บาท		60,000.00 บาท		50,000.00 บาท	

หมายเหตุ: ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.6 รายได้นอกภาคการเกษตร

จากการศึกษารายได้นอกภาคการเกษตรของเกษตรกรประเภทงานหัตถกรรมผ้าทอ พบว่ามีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 33,333.33 บาท ค่าต่ำสุด 12,000 บาทและสูงสุด 40,000.00 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.34 รองลงมาคือ รายได้ในช่วง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25 และรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท และช่วงระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละที่เท่ากันคือ 8.33 ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 89.56 ไม่ได้ประกอบอาชีพประเภทงานหัตถกรรม ดังรายละเอียดตารางที่ 7

ส่วนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหัตถกรรมเครื่องจักรสาน พบว่า รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 18,750.00 บาท ค่าต่ำสุด 5,000 บาทและสูงสุด 25,000.00 บาท มีรายได้ อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50 รายได้น้อยกว่า 10,000 บาทและรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาทคิดเป็นร้อยละที่เท่ากันคือร้อยละ 25 ดังรายละเอียดตารางที่ 7

ส่วนรายได้ของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ร้านค้า พบว่า มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 96,000.00 บาท ค่าต่ำสุด 60,000 บาทและสูงสุด 144,000.00 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือ รายได้ในช่วง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20 ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 95.65 ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพประเภทค้าขาย/ร้านค้า ดังรายละเอียดตารางที่ 7

นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพประเภทนายหน้า พบว่า มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 87,500.00 บาท ค่าต่ำสุด 32,000.00 บาทและสูงสุด 105,000.00 บาท โดยทั้งหมดมีรายได้มากกว่า 30,000 บาทคิดเป็นร้อยละที่เท่ากันคือร้อยละ 1.74 และยังมีเกษตรกรที่มีรายได้จากอาชีพข้าราชการและลูกจ้างชั่วคราวอีกร้อยละ 13.04 พบว่า มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 101,200.00 บาท ค่าต่ำสุด 54,000.00 บาทและสูงสุด 168,000.00 บาท โดยทั้งหมดมีรายได้มากกว่า 30,000.00 บาท ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 86.96 ไม่ได้ประกอบอาชีพข้าราชการและลูกจ้างชั่วคราว

ตารางที่ 7 อาชีพและรายได้ต่อปีของเกษตรกรนอกภาคการเกษตรกรรม

รายได้ต่อปี (ปี)	ทอผ้า		เครื่องจักรสาน		ค้าขาย/ร้านค้า		นายหน้า		ข้าราชการ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	1	8.33	1	25.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
10,001-20,000	1	8.33	2	50.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
20,001-30,000	3	25.00	1	25.00	1	20.00	-	0.00	-	0.00
มากกว่า 30,000	7	58.34	0	0	4	80.00	2	100.00	15	100.00
รวม	12	100.00	4	100.00	5	100.00	2	100.00	15	100.00
รายได้เฉลี่ย	33,333.33 บาท		18,750.00 บาท		96,000.00 บาท		87,000.00 บาท		101,000.00 บาท	
ค่าต่ำสุด	12,000.00 บาท		5,000.00 บาท		60,000.00 บาท		32,000.00 บาท		54,000.00 บาท	
ค่าสูงสุด	40,000.00 บาท		25,000.00 บาท		114,000.00 บาท		105,000.00 บาท		168,000.00 บาท	

1.7 การจัดทำบัญชีครัวเรือน

จากการศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งการจัดทำบัญชีครัวเรือนจะทำให้เกษตรกรทราบถึงรายได้-รายจ่าย การบันทึกข้อมูลการใช้จ่าย จะทำให้เห็นถึงรายจ่ายบางรายการที่เป็นรายจ่ายฟุ่มเฟือย รายจ่ายไม่จำเป็น การเปรียบเทียบรายรับ-รายจ่ายและนำมาซึ่งการปรับเปลี่ยนวิธีใช้จ่าย และก่อให้เกิดการเก็บออมอย่างเต็มใจในอนาคต จากการสำรวจพบว่าตัวอย่าง สมาชิกสหกรณ์นิคมนาคอเรือจากทั้งหมด 115 รายมีเพียง 5 รายเท่านั้นที่จัดทำบัญชีครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 4.35 และเป็นการจัดทำโดยภรรยา 4 ราย อีก 1 ราย เป็นการจัดทำด้วยตนเอง ส่วนอีก 110 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.65 ไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ดังรายละเอียดตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ลักษณะการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การจัดทำบัญชีครัวเรือน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จัดทำบัญชีครัวเรือน	5	4.35
ตนเองเป็นผู้จัดทำ	1	0.87
ภรรยาเป็นผู้จัดทำ	4	3.48
ไม่จัดทำบัญชีครัวเรือน	110	95.65
รวม	115	100.00

ตอนที่ 2 การได้รับสินเชื่อการเกษตร

การศึกษาการได้รับสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยประเภทสินเชื่อ จำนวนสินเชื่อที่ได้รับในแต่ละประเภท วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม ภาระหนี้สินของสมาชิก แหล่งเงินกู้และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของหนี้ค้างชำระ ยอดหนี้สินค้างชำระ แหล่งเงินกู้ และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของหนี้ปัจจุบัน ยอดหนี้สินปัจจุบัน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปัจจุบัน มีผลการศึกษา ดังนี้

2.1 การได้รับสินเชื่อการเกษตร

2.1.1) ประเภทและจำนวนสินเชื่อ

จากการศึกษารูปแบบการก่อหนี้ของสมาชิกสหกรณ์นิคมนาคอเรือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสินเชื่อสหกรณ์นิคมนาคอเรือส่วนใหญ่มีรูปแบบการก่อหนี้เป็นหนี้ระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 55.65 ส่วนอีกร้อยละ 44.35 เป็นรูปแบบการก่อหนี้ระยะปานกลาง ดังรายละเอียดตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ประเภทสินเชื่อ

ประเภทสินเชื่อ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สินเชื่อระยะสั้น	64	55.65
สินเชื่อระยะปานกลาง	51	44.35
รวม	115	100.00

จากการศึกษาจำนวนสินเชื่อการเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ซึ่งแยกเป็นสินเชื่อระยะสั้น และสินเชื่อระยะปานกลาง พบว่า มีค่าสินเชื่อเฉลี่ยจำนวน 34,227.94 บาท ค่าต่ำสุด 5,000.00 บาท และสูงสุด 120,000.00 บาท โดยส่วนใหญ่เป็นจำนวนสินค้าน้อยกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 93.62 รองลงมาคือจำนวนสินเชื่อมากกว่า 30,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.09 และจำนวนสินเชื่อระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.29 ดังรายละเอียดตารางที่ 10

สำหรับการศึกษาจำนวนสินเชื่อการเกษตรระยะสั้นที่ได้รับ พบว่า มีจำนวนสินเชื่อเฉลี่ย 23,750.00 บาท ค่าต่ำสุด 5,000.00 บาท ค่าสูงสุด 35,000 บาท โดยส่วนใหญ่เป็นสินค้าน้อยกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 73.44 รองลงมาคือมีจำนวนสินเชื่อระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.63 และจำนวนสินเชื่อมากกว่า 30,001 คิดเป็นร้อยละ 10.93 ดังรายละเอียดตารางที่ 10

ส่วนสินเชื่อการเกษตรระยะปานกลางที่ได้รับ พบว่า มีจำนวนสินเชื่อเฉลี่ย 44,705.88 บาท ค่าต่ำสุด 20,000.00 บาท ค่าสูงสุด 120,000 บาท เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสินค้าน้อยกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.98 รองลงมาคือมีจำนวนสินเชื่อมากกว่า 30,001 คิดเป็นร้อยละ 45.10 และจำนวนสินเชื่อระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.92 ดังรายละเอียดตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนสินเชื่อ

จำนวนสินเชื่อ (บาท)	รวม		สินเชื่อระยะสั้น		สินเชื่อระยะปานกลาง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 20,000	73	93.62	47	73.44	26	50.98
20,001-30,000	12	0.29	10	15.63	2	3.92
มากกว่า 30,000	30	6.09	7	10.93	23	45.10
รวม	115	100.00	64	100.00	51	100.00
สินเชื่อเฉลี่ย	34,227.94 บาท		23,750.00 บาท		44,705.88 บาท	
ค่าต่ำสุด	5,000.00		5,000.00		20,000.00	
ค่าสูงสุด	120,000.00		35,000.00		120,000.00	

2.1.2) วัตถุประสงค์ในการขอรับสินเชื่อ

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ในการขอรับสินเชื่อของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า วัตถุประสงค์หลักส่วนใหญ่ขอรับสินเชื่อทำสวนลำไย และทำนา คิดเป็นร้อยละ 50.43 และ 19.13 ส่วนวัตถุประสงค์อื่นๆ สามารถแบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์เพื่อซื้อ/สร้างเพื่อก่อให้เกิดอาชีพทางการเกษตร เช่น ซื้อปัจจัยการผลิต การปรับปรุงพื้นที่ เป็นต้น วัตถุประสงค์ในหัวข้อนี้คิดเป็นร้อยละ 4.35
2. วัตถุประสงค์เพื่อซื้อเครื่องมือในการผลิตและซื้อปศุสัตว์ พบว่ามีร้อยละ 12.18
3. วัตถุประสงค์เพื่อผ่อนสินค้าทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคและอื่นๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 13.91

จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ในการขอรับสินเชื่อเพื่อทำการเกษตรที่ได้จากการสำรวจ นั้น บางส่วนยังมีการใช้เงินที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักการอนุมัติหนี้ทางการเกษตรของ สหกรณ์ โดยผู้ศึกษาจะได้ทำการเปรียบเทียบภาระหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้กับระยะเวลาการก่อหนี้ เพื่อแสดงถึงภาระหนี้ที่เกษตรกรจำต้องแบกรับ ภายใต้เงื่อนไขของผลผลิตทางการเกษตรที่ปลูก และเก็บผลผลิตได้ตามฤดูกาลในโอกาสต่อไป

ตารางที่ 11 วัตถุประสงค์ในการขอรับสินเชื่อ

วัตถุประสงค์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ขยายพื้นที่ทำการเกษตร	1	0.87
ซื้อปัจจัยการผลิต	1	0.87
ซื้อปุ๋ยสัตว์	11	9.57
ซื้อเครื่องมือในการผลิต	3	2.61
ทำสวนลำไย	58	50.43
ทำนา	22	19.13
ทำสวนหอม	3	2.61
ผ่อนสินค้า	16	13.91
รวม	115	100.00

2.2 หนี้สินของเกษตรกร (นอกเหนือจากสหกรณ์นิคมนาคอเรือ)

การศึกษาหนี้สินของเกษตรกร โดยแยกเป็นหนี้สินค้างชำระ และหนี้สินปัจจุบัน อีกทั้งศึกษาถึงแหล่งที่มาและวัตถุประสงค์การกู้หนี้ของทั้ง 2 ประเภท รวมถึงยอดหนี้สินค้างชำระ ยอดหนี้สินปัจจุบันและอัตราดอกเบี้ย พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 17.33 มีหนี้สินค้างชำระ ส่วนอีกร้อยละ 82.67 มีหนี้สินปัจจุบัน ดังรายละเอียดตารางที่ 12

ตารางที่ 12 หนี้สินของเกษตรกร (นอกเหนือจากสหกรณ์นิคมนาคอเรือ)

ประเภทหนี้สิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
หนี้สินค้างชำระ	13	17.33
หนี้สินปัจจุบัน	62	82.67
รวม	75	100.00

หมายเหตุ: ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2.1) หนี้สินค้างชำระของเกษตรกร (นอกเหนือจากสหกรณ์นิคมนาคอเรือ)

จากการศึกษาแหล่งที่มาของหนี้สินค้างชำระของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 76.92 มีแหล่งที่มาของหนี้สินค้างชำระจาก ญาติพี่น้อง รองลงมาคือ แหล่งที่มาจากเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 15.38 และสุดท้ายแหล่งที่มาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

คิดเป็นร้อยละ 7.69 ตามลำดับ สังกัดได้ว่าหนี้สินค้างชำระเกือบทั้งหมดมาจากแหล่งเงินกู้ที่ใกล้ชิด เช่น เครือญาติ เพื่อน ดังรายละเอียดตารางที่ 13

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมสินเชื่อที่เป็นหนี้ค้างชำระ พบว่า วัตถุประสงค์หลักในการกู้ยืมเพื่อปรับปรุงพื้นที่ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาคือ วัตถุประสงค์เพื่อการผ่อนสินค้าอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 23.08 เพื่อการซื้อวัสดุคิดเป็น ร้อยละ 15.38 และวัตถุประสงค์เพื่อการซื้อปัจจัยการผลิต และเพื่อการทำนา คิดเป็นร้อยละที่เท่ากัน คือ 7.69 สังกัดได้ว่าวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ ซึ่งส่งผลให้หนี้สินนั้นๆ เป็นหนี้สินค้างชำระ บางส่วนเป็นการใช้สินเชื่อการเกษตรเพื่อผ่อนสินค้า ซึ่งไม่ตรงกับวัตถุประสงค์คือเป็นการใช้เงินผิด ประเภท เนื่องจากภาระหนี้สินดังกล่าวไม่ได้นำมาซึ่งการก่อเกิดรายได้ หรือเพื่อเป็นการเตรียม สำหรับการประกอบกิจกรรมทางการหารายได้ จึงทำให้ภาระหนี้สินทั้งจำนวนกลายเป็นการ เบียดเบียนรายได้ที่เกษตรกรหาได้ ดังรายละเอียดตารางที่ 13

จากการศึกษายอดหนี้สินค้างชำระของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็น หนี้สินต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 69.23 ในขณะที่มีหนี้สินในช่วงระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.77 ดังรายละเอียดตารางที่ 13

ตารางที่ 13 หนี้สินค้างชำระของเกษตรกร (นอกเหนือจากสหกรณ์นิคมนาคอเรือ)

หนี้สินค้างชำระ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แหล่งที่มาของหนี้สินค้างชำระ		
ญาติพี่น้อง	10	76.92
เพื่อนบ้าน	2	15.38
ธกส.	1	7.69
วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้		
ซื้อปัจจัยการผลิต	1	7.69
ซื้อวัสดุ	2	15.38
ปรับปรุงพื้นที่ทำการเกษตร	6	46.15
ทำนา	1	7.69
ผ่อนสินค้า	3	23.08
ยอดหนี้สินค้างชำระ		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	9	69.23
20,001-30,000 บาท	4	30.77

2.2.2) หนี้สินปัจจุบันของเกษตรกร (นอกเหนือจากสหกรณ์นิคมนาเคเรือ)

จากการศึกษาแหล่งที่มาของหนี้สินปัจจุบันของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.32 มีแหล่งที่มาของหนี้สินปัจจุบันจาก กองทุนหมู่บ้าน รองลงมาคือ แหล่งที่มาจากกลุ่มเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 16.13 และแหล่งที่มาจากญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 14.52 จากเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 9.68 จากธนาคารออมสินร้อยละ 8.06 จากธนาคารกรุงเทพร้อยละ 4.84 และสุดท้ายแหล่งที่มาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และพ่อค้านายทุนคิดเป็นร้อยละที่เท่ากันคือ 3.23 ตามลำดับ สังเกตได้ว่าแหล่งที่มาของหนี้สินมาจากสถาบันการเงินรวมทั้งหมดเพียงร้อยละ 16.13 แหล่งที่มีร้อยละโดยรวมมากที่สุดคือ การกู้ยืมจากกลุ่มหรือกองทุนเฉพาะกิจ อาจเนื่องมาจากเป็นแหล่งที่มีวงเงินให้กู้ยืมค่อนข้างสูง โดยมีขั้นตอนและเงื่อนไขที่ไม่มากนัก กองทุนหมู่บ้านที่รัฐบาลได้อนุมัติให้ทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นเงินหมุนเวียนลงทุนภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งรวมไปถึงการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเพื่อช่วยเหลือผู้กู้ ทำให้การกู้ยืมจำนวนไม่น้อยเป็นไปเพื่อชำระหนี้เดิมซึ่งมีภาระดอกเบี้ยสูงกว่า อีกทั้งการกู้จากแหล่งกองทุนหมู่บ้านนี้มีความยืดหยุ่นของระยะเวลาชำระหนี้ค่อนข้างมาก จึงทำให้มีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยที่กู้ยืมจากแหล่งดังกล่าวแทนการกู้ยืมจากสหกรณ์ ดังรายละเอียดจากตารางที่ 14

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมสินเชื่อที่เป็นหนี้ปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินค้างชำระ คือ การกู้ยืมเพื่อใช้ในการทำสวนลำไย และทำนาคิดเป็นร้อยละ 46.77 ประกอบด้วย ทำสวนลำไย ร้อยละ 27.42 ทำนา ร้อยละ 19.35 และการทำสวนหอม ร้อยละ 3.23 ตามลำดับ และวัตถุประสงค์เพื่อซื้อ/สร้างเพื่อก่อให้เกิดอาชีพทางการเกษตร เช่น ซื้อปัจจัยการผลิต การปรับปรุงพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 24.19 วัตถุประสงค์เพื่อการประกอบอาชีพปลุสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 8.07 และวัตถุประสงค์เพื่อผ่อนสินค้าทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคและอื่นๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 20.97 สังเกตได้ว่าวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ บางส่วนเป็นการใช้สินเชื่อการเกษตรยังคงเป็นไปเพื่อผ่อนชำระค่าสินค้าเป็นการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ ดังรายละเอียดจากตารางที่ 14

จากการศึกษายอดหนี้สินปัจจุบันของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหนี้สินต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 87.10 รองลงมาคือมีหนี้สินมากกว่า 30,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.06 ส่วนหนี้สินในช่วงระหว่าง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.84 ผลจากการประมวลผลข้อมูลทำให้ทราบว่า มีความเป็นไปได้ที่เกษตรกรผู้มีภาระหนี้สินในปัจจุบันมีวงเงินกู้มากกว่า 1 วงเงิน เนื่องจากจำนวนเกษตรกรที่มีหนี้ในปัจจุบันมีทั้งสิ้น 62 ราย แต่มีจำนวน 68 รายที่มีหนี้สินในวงเงินแตกต่างกัน ดังรายละเอียดจากตารางที่ 14

จากการศึกษาภาระอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในปัจจุบัน พบว่า เกษตรกรต้องรับภาระดอกเบี้ยตั้งแต่ร้อยละ 6-8 ต่อปี คิดเป็นถึงร้อยละ 45.16 รองลงมาคืออัตราดอกเบี้ยมากกว่าร้อยละ 8 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 37.10 และอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3-5 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 12.90 ส่วนอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 4.84 ซึ่งหากเปรียบเทียบจำนวนหนี้สินกับภาระอัตราดอกเบี้ยแล้วนั้นจะพบว่า เกษตรกรรับภาระการจ่ายชำระหนี้สินค่อนข้างมากในขณะที่ผลผลิตทางการเกษตรมีข้อจำกัดในเรื่องการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยว ดังรายละเอียดตารางที่ 14

ตารางที่ 14 หนี้สินปัจจุบันของเกษตรกร (นอกเหนือจากสหกรณ์นิคมนาอเรือ)

หนี้สินปัจจุบัน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แหล่งที่มาของหนี้สินปัจจุบัน		
ธ.ก.ส.	2	3.23
ธ.ออมสิน	5	8.06
ธ.กรุงเทพ	3	4.84
กองทุนหมู่บ้าน	25	40.32
ญาติพี่น้อง	9	14.52
เพื่อนบ้าน	6	9.68
พ่อค้ายาทุน	2	3.23
กลุ่มเกษตรกร	10	16.13
วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้		
ขยายพื้นที่ทำการเกษตร	2	3.23
ซื้อปัจจัยการผลิต	4	6.45
ซื้อปุ๋ยสัตว์	3	4.84
ซื้อเครื่องมือในการผลิต	1	1.61
ปรับปรุงพื้นที่ทำการเกษตร	8	12.90
ทำสวนลำไย	17	27.42
ทำนา	12	19.35
ทำสวนหอม	2	3.23
ผ่อนสินค้า	13	20.97

ตารางที่ 14 (ต่อ)

หนี้สินปัจจุบัน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ยอดหนี้สินปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	54	87.10
20,001-30,000 บาท	3	4.84
มากกว่า 30,001 บาท	5	8.06
อัตราดอกเบี้ย		
ร้อยละ 3	3	4.84
ร้อยละ 3 - 5	8	12.90
ร้อยละ 6 - 8	28	45.16
มากกว่าร้อยละ 8	23	37.10

หมายเหตุ : ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลความพึงพอใจในการได้รับสินเชื่อการเกษตรและปัญหาอุปสรรคในการขอรับสินเชื่อ

การศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจในการได้รับสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง และการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการขอรับสินเชื่อประกอบด้วย ความพึงพอใจในขั้นตอนการกู้ยืม วิธีการดำเนินงาน การเอื้ออำนวยความสะดวก ความเหมาะสมของวงเงินที่ได้รับ ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ความพึงพอใจในการได้รับสินเชื่อการเกษตร

จากการศึกษาความพึงพอใจในการได้รับสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความพึงพอใจเฉลี่ยในระดับ มาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.40 โดยหัวข้อที่เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีความพึงพอใจในระดับมาก ประกอบไปด้วย 9 หัวข้อ ได้แก่ ขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงการอนุมัติสินเชื่อการเกษตรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ความพึงพอใจในการให้บริการอำนวยความสะดวกของพนักงานสหกรณ์ ความเหมาะสมของวงเงินที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อการเกษตร สินเชื่อการเกษตรที่ได้รับสามารถแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการเกษตรกรรม ความสะดวกในการชำระหนี้กับสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ที่มีความใจกว้างที่จะยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบและมีความเสียสละ เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และหากมีข้อสงสัยประการใดเจ้าหน้าที่สามารถอธิบายให้เข้าใจได้ ส่วนความพึงพอใจระดับปานกลางประกอบไปด้วย 2 หัวข้อ คือ ความพึงพอใจในระยะเวลาการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ และความพึงพอใจที่สหกรณ์ช่วย

ให้ชีวิตประจำวันมีความอยู่ดีกินดีมากขึ้น สำหรับความพึงพอใจในระดับน้อยประกอบไปด้วย 3 หัวข้อ คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากคำแนะนำทางด้านการเกษตรของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ การติดตามทวงถามหนี้บ่อยครั้งของเจ้าหน้าที่สหกรณ์และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ ดังรายละเอียดตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจในการได้รับสินเชื่อการเกษตร

หัวข้อ	Σe	n	$\Sigma e/n$	ระดับ
1. ขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงการอนุมัติสินเชื่อการเกษตรเป็นไปอย่างรวดเร็ว	328	115	2.85	มาก
2. ความพึงพอใจในการให้บริการอำนวยความสะดวกของพนักงานสหกรณ์	330	115	2.87	มาก
3. จำนวนเงินที่ท่านได้รับอนุมัติจากสินเชื่อการเกษตรเหมาะสม	328	115	2.85	มาก
4. สินเชื่อการเกษตรที่ได้รับสามารถแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการเกษตรกรรม	284	115	2.47	มาก
5. ความสะดวกที่ได้รับจากการชำระหนี้กับสหกรณ์	335	115	2.91	มาก
6. เจ้าหน้าที่ที่มีความใจกว้างที่จะยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก	311	115	2.70	มาก
7. เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบและเสียสละ	276	115	2.40	มาก
8. เจ้าหน้าที่ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่	310	115	2.70	มาก
9. เมื่อมีข้อสงสัยเจ้าหน้าที่สามารถอธิบายให้เข้าใจได้	315	115	2.74	มาก
10. ความพึงพอใจในระยะเวลาการชำระหนี้	268	115	2.33	ปานกลาง
11. สหกรณ์สามารถช่วยให้สภาพการกินอยู่ในชีวิตประจำวันของท่านดีขึ้นเพียงใด	264	115	2.30	ปานกลาง
12. ได้รับประโยชน์จากคำแนะนำทางด้านการเกษตรของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	161	115	1.40	น้อย
13. พนักงานสินเชื่อหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มาติดตามทวงหนี้ในรอบปีที่ผ่านมาบ่อยครั้ง	169	115	1.47	น้อย
14. พึงพอใจในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์	164	115	1.43	น้อย
ระดับความพึงพอใจโดยรวม	3,843	1,610	2.39	มาก

หมายเหตุ: Σe คือ ผลรวมคะแนนของระดับความพึงพอใจ
 n คือ จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง
 $\Sigma e/n$ คือ คะแนนที่ได้รับ

3.2 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการขอรับสินเชื่อการเกษตร

การศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกเกษตรกรในการขอรับสินเชื่อการเกษตร เพื่อนำไปซึ่งการปรับปรุง แก้ไข ปรับเปลี่ยน เพิ่มเติม วิธีการดำเนินงานและรายละเอียดอื่นๆ ให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับเกษตรกร ซึ่งพบว่า สมาชิกไม่มีปัญหาในขั้นตอนการกู้ การสื่อสาร การให้บริการอำนวยความสะดวก ความเข้าใจในระเบียบขั้นตอนการกู้ และการทำงานล่าช้าเนื่องจากขาดความตั้งใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ มีเพียงประเด็นปัญหาด้านอัตราดอกเบี้ยและปัญหาในเรื่องการค้ำประกันเท่านั้นที่มีปัญหาและอุปสรรคได้รับจากการกู้เงินกับสหกรณ์ โดยเกษตรกรที่ตอบว่าปัญหาเรื่องอัตราดอกเบี้ยมีถึงร้อยละ 78.26 โดยมีข้อเสนอแนะ 2 ข้อ คือ ให้ลดอัตราดอกเบี้ยลงและให้มีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 94.44 และ 5.56 ตามลำดับ อีกปัญหาที่พบคือการหาผู้ค้ำประกันยาก คิดเป็นร้อยละ 4.26 และปัญหาเรื่องค้ำประกันมี ร้อยละ 3.50 และทั้งหมดเสนอแนะทางให้ไม่ต้องมีผู้ค้ำประกัน ดังรายละเอียดตารางที่ 16

สำหรับปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ ได้แก่

1. ปัญหา: พนักงานขาดความรู้ด้านการเกษตร ตอบคำถามด้านการเกษตรไม่ค่อยได้
 ข้อเสนอแนะ : ให้มีนักวิชาการคอยให้คำปรึกษา/แนะนำในการทำอาชีพด้านการเกษตรและแนะนำในการลงทุนทางด้านการเกษตรและช่วยหาตลาดรองรับ และอยากให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ด้านการเกษตรบ้าง เพื่อช่วยเหลือหรือตอบคำถามแก่สมาชิก
2. ปัญหา: สหกรณ์ไม่มีแนวทางในการช่วยเหลือ กรณีเกิดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ
 ข้อเสนอแนะ : ให้สหกรณ์ลดอัตราดอกเบี้ยหรือให้พักชำระหนี้หรือมีเงินช่วยเหลือแก่สมาชิก โดยพิจารณาเป็นรายกรณี
3. ปัญหา: สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมการเกษตร
 ข้อเสนอแนะ : อยากให้สหกรณ์มีเจ้าหน้าที่ในการส่งเสริมการเกษตรให้แก่สมาชิก พร้อมประกันราคาผลผลิต หรือให้ความรู้ทางด้านการผลิตทางการเกษตรให้กับสมาชิกและแนะแนวทางในการผลิตทางการเกษตร

ที่ตลาดต้องการราคาดี รวมถึงคอยให้ความรู้และเทคนิคใหม่ๆ ภาวะ
โรคระบาดและแนวทางแก้ไขอย่างถูกต้อง

4. ปัญหา : สหกรณ์ไม่มีการส่งเสริมอาชีพหรือจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพต่างๆ
ข้อเสนอแนะ : อยากให้สหกรณ์เพิ่มบทบาทในด้านการส่งเสริมอาชีพสมาชิก
สหกรณ์ หรือจัดโครงการในเชิงการให้ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพของ
สมาชิก

ตารางที่ 16 ลักษณะปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการขอรับสินเชื่อการเกษตร

ปัญหาอุปสรรคและ ข้อเสนอแนะ	ไม่มี		มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาอุปสรรค				
อัตราดอกเบี้ย	25	21.74	90	78.26
ข้อเสนอแนะ				
ลดอัตราดอกเบี้ย	-	-	85	94.44
อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์	-	-	5	5.56
ปัญหาอุปสรรค				
หากคนค้าประกันยาก	111	96.50	4	3.50
ข้อเสนอแนะ				
ไม่ต้องมีคนค้าประกัน	-	-	4	100

ตอนที่ 4 ข้อมูลการใช้สินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์นิคมนาเคเรือ

การศึกษาข้อมูลการใช้สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ เป็นการศึกษาแยกตาม
กิจกรรมในภาคการเกษตรและกิจกรรมนอกภาคการเกษตร มีรายละเอียดดังนี้

4.1 การใช้สินเชื่อการเกษตรในกิจกรรมภาคการเกษตร

จากการศึกษาการใช้สินเชื่อในภาคการเกษตรพบว่า ส่วนใหญ่ใช้สินเชื่อการเกษตรเพื่อ
การเกษตรถูกต้องตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ในกิจกรรมการทำสวนลำไย คิดเป็นร้อยละ 43.08
รองลงมาคือการทำนา และการทำปศุสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 25.38 และ 13.08 ตามลำดับ ส่วน
ประเภทกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ ปลูกถั่วลิสง ปลูกมะม่วง และมะเขือ เป็นต้น โดยคิดเป็นร้อยละ 14.62
ดังรายละเอียดตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การใช้สินเชื่อการเกษตรในกิจกรรมในภาคการเกษตร

ประเภทกิจกรรม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สวนลำไย	56	43.08
สวนหอม	3	2.31
สวนกระเทียม	2	1.54
ทำนา	33	25.38
เลี้ยงโค	17	13.08
อื่นๆ	19	14.62
รวม	130	100.00

หมายเหตุ: ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.2 ประเภทการใช้สินเชื่อตามกิจกรรมในภาคการเกษตร

จากการศึกษาประเภทการใช้สินเชื่อตามกิจกรรมในภาคการเกษตร พบว่า กิจกรรมในภาคเกษตรกรรมส่วนใหญ่เป็นการใช้สินเชื่อเพื่อซื้อวัสดุปัจจัยการผลิต อันได้แก่ ปุ๋ย ยา สารเคมี เมล็ดพันธุ์ แกลบ รำข้าว และวัสดุเพื่อการผลิตที่มีมูลค่าไม่มาก โดยกิจกรรมที่ใช้วัสดุปัจจัยการผลิตมากที่สุดคือ การทำสวนกระเทียม คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาคือการทำนา และการทำสวนลำไย คิดเป็นร้อยละ 78.65 และ 73.19 ตามลำดับ

แต่หากพิจารณาถึงองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร และนำมาซึ่งการใช้สินเชื่อตามกิจกรรมจะพบว่า สวนลำไย มีการขอสินเชื่อเพื่อประเภทการใช้ที่หลากหลาย หรือมองในมุมกลับกัน คือ การทำสวนลำไย จำเป็นจะต้องลงทุนค่อนข้างสูง นอกจากวัสดุปัจจัยการผลิตที่เป็นสิ่งสำคัญแล้ว จำต้องมีแรงงานและครุภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อทำให้การปลูก การบำรุงและการเก็บผลผลิต ทันต่อความต้องการของตลาดและทันต่อช่วงฤดูกาล

จะเห็นได้ว่าสาเหตุหลักของการขอใช้สินเชื่อ มาจากการขาดแคลนองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการลงทุนลดลง ดังนั้นการประกอบกิจกรรมทางการเกษตรจึงยังคงเป็นไปในรูปแบบเดิม ในขณะที่พื้นที่ทำการเกษตรเสื่อมโทรมลง แมลงและโรคระบาดมีมากขึ้นจากภาวะโลกร้อน เกษตรกรจึงมีความจำเป็นในการใช้สารเคมี ปุ๋ย ยา มากขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนสูงขึ้น โอกาสในก่อนนี้มีมากขึ้น ในขณะที่ราคาและรายได้เป็นไปตามความต้องการของ เกษตรกรจึงความเสี่ยงในการขาดทุนค่อนข้างมาก

สำหรับกิจกรรมด้านปศุสัตว์หรือการเลี้ยงโค พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการขอสินเชื่อเพื่อเป็นอาหารและยาสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 76.19 ส่วนอีกร้อยละ 23.81 เป็นการขอสินเชื่อเพื่อการใช้ด้านพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ จะเห็นได้ชัดเจนว่า การทำการปศุสัตว์มีปัจจัยการผลิต/การดำเนินงาน ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับการทำการเกษตร ดังรายละเอียดตารางที่ 18

จากการศึกษาการใช้สินเชื่อตามกิจกรรมในภาคการเกษตรด้านอื่นๆ ได้แก่ ปลูกถั่วลิสง มะม่วง มะเขือเทศและ เลี้ยงสุกร พบว่าส่วนใหญ่เป็นการขอสินเชื่อเพื่อใช้ในส่วนของวัสดุปัจจัยการผลิตคิดเป็นร้อยละ 28.95 รองลงมาใช้ในแรงงานคิดเป็นร้อยละ 23.68 ใช้ในการลงทุนพื้นที่ และพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์คิดเป็นร้อยละ 13.16 ดังรายละเอียดตารางที่ 18

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 18 ประเภทการใช้เงินซื้อตามกิจกรรมในภาคการเกษตร

ประเภทการใช้	ส่วนค่าใช้จ่าย		ส่วนหอม		ส่วนกระเทียม		ทำนา		เลี้ยงโค		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วัสดุปัจจัยการผลิต	101	73.19	5	41.67	6	85.71	70	78.65	-	-	11	28.95
ครุภัณฑ์การเกษตร	12	8.7	-	-	1	14.29	-	-	-	-	-	-
แรงงาน	16	11.59	3	25	-	-	10	11.24	-	-	9	23.68
ปรับปรุงซ่อมแซม	2	1.45	1	8.33	-	-	-	-	-	-	2	5.26
ลงทุนพื้นที่	4	2.9	1	8.33	-	-	-	-	-	-	5	13.16
เมล็ดพันธุ์ต้นกล้า	3	2.17	2	16.67	-	-	-	-	5	23.81	3	7.89
พันธุ์พืช-พันธุ์สัตว์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	13.16
อาหารและยาสัตว์	-	-	-	-	-	-	9	10.11	16	76.19	3	7.89
รวม	138	100.00	12	100.00	7	100.00	80	100	21	100	38	100

4.3 ค่าใช้จ่ายในประเภทกิจกรรมในภาคการเกษตร

จากการศึกษาปริมาณค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่า 5,000 บาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนา คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของเกษตรกรที่ทำนาและกัญยืมเงินเชื่อมีค่าใช้จ่ายในระดับน้อย โดยกิจกรรมที่มีการใช้เงินเชื่อในปริมาณน้อยที่สุดคือ กิจกรรมอื่นๆ อันได้แก่ การรับจ้างทางการเกษตร และทำสวนไม้ผลแบบผสมผสาน โดยเฉลี่ยค่าใช้จ่ายจากจำนวนเกษตรกรที่ตอบในประเภทกิจกรรมอื่นๆ พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ 2,622 บาท/ราย ในขณะที่กิจกรรมการทำสวนหอมมีค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายสูงที่สุดคือ 40,000 บาท/ราย

ส่วนกิจกรรมสวนลำไยที่มีระดับค่าใช้จ่ายที่หลากหลายนั้น มีค่าเฉลี่ยของระดับค่าใช้จ่ายที่ประกอบกิจกรรมสวนลำไยต่อราย เท่ากับ 10,732 บาท ซึ่งหากพิจารณาถึงตารางที่ 18 ที่กิจกรรมสวนลำไย จำเป็นต้องมีปัจจัยการผลิตและองค์ประกอบอื่นๆ ค่อนข้างมาก ทำให้ทราบว่า ระดับความต้องการใช้ค่าใช้จ่ายเพื่อการผลิตมีไม่มาก แต่อาจจะแตกต่างกันในเรื่องของเงินลงทุนที่เป็นส่วนของเจ้าของที่อาจมีไม่เพียงพอ เพราะกิจกรรมสวนลำไยมีราคาซื้อที่ค่อนข้างอ่อนไหวมาก เป็นไปตามความต้องการของตลาดและภายใต้เงื่อนไขของปริมาณผลผลิต ดังนั้นโอกาสที่จะประสบภาวะขาดทุนมีสูง การเพาะปลูกครั้งต่อไปจึงจำเป็นต้องใช้อาศัยการกัญยืม และด้วยราคาผลผลิตที่ค่อนข้างจะลอยตัวนี้ เกษตรกรบางรายมีรายได้ที่ดีเช่นกัน จึงทำให้เกษตรกรเหล่านั้นอาศัยค่าใช้จ่ายจากการกัญยืมน้อย ดังรายละเอียดตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าใช้จ่ายในประเภทกิจกรรมในภาคการเกษตร

จำนวนค่าใช้จ่าย (บาท)	ส่วนลำไย		สวนหอม		สวนกระเทียม		ทานา		เลี้ยงโค		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	115	83.33	8	66.67	5	71.43	89	100	16	76.19	32	84.21
5,001-10,000	11	7.97	4	33.33	-	-	-	-	-	-	4	10.53
10,001-15,000	4	2.9	-	-	2	28.57	-	-	3	14.29	1	5.26
15,001-20,000	1	0.72	-	-	-	-	-	-	1	4.76	-	-
20,001-25,000	3	2.17	-	-	-	-	-	-	1	4.76	-	-
25,001-30,000	1	0.75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มากกว่า 30,000	3	2.17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	138	100	12	-	7	100	89	100	21	100	38	100
ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย	10,372.00		6,900.00		12,400.00		7,213.00		5,667.00		2,622.00	
ค่าสูงสุด	66,800		9,300		14,600		5,400		20,000		10,000	
ค่าต่ำสุด	1,720		4,500		3,870		1,200		500		2,500	

4.4 การใช้สินเชื่อการเกษตรในกิจกรรมนอกภาคการเกษตร

การศึกษาการใช้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร ซึ่งเป็นการใช้สินเชื่อที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์นั้น พบว่า ส่วนใหญ่มีความหลากหลายมากโดยร้อยละ 21.52 กู้สินเชื่อของสหกรณ์เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร รองลงมาคือการกู้ยืมเพื่อจ่ายดอกเบี้ยและค่าปรับคิดเป็นร้อยละ 17.30 รองลงมาเป็นการกู้ยืมเป็นเป็นค่าศึกษาเล่าเรียนของบุตรและเป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 13.08 และ 12.24 ตามลำดับ สำหรับการกู้ยืมอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นกู้ยืมเพื่อซื้อรถจักรยานยนต์ คอมพิวเตอร์ และรถยนต์เป็นต้น

สังเกตว่ามีบางส่วนที่กู้ยืม/ก่อหนี้สินเพื่อการท่องเที่ยวตามวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ไม่ได้นำพระราชดำรัสในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการตัดสินใจกู้ยืม เนื่องจากการกู้ยืมเพื่อการท่องเที่ยว จัดได้ว่าเป็นการกู้ยืมไปใช้ในทางที่ไม่จำเป็น จัดเป็นค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยโดยไม่ประมาณตน แต่อย่างไรก็ตามกิจกรรมต่างๆ นอกภาคการเกษตรที่จำเป็นต้องใช้สินเชื่อทางการเกษตร ก็จัดได้ว่าเป็นการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์เช่นกัน หรืออาจแปรความได้ว่า กิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้ไม่สามารถครอบคลุมรายจ่ายเพื่อการครองชีพได้ ดังรายละเอียดตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การใช้สินเชื่อการเกษตรในกิจกรรมนอกภาคการเกษตร

ประเภทกิจกรรม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ค่าอาหาร	51	21.52
การศึกษาเล่าเรียนบุตร	31	13.08
การรักษาพยาบาล	14	5.91
เครื่องนุ่งห่ม	6	2.53
สร้างบ้านหรือต่อเติมอาคารที่พักในครัวเรือน	16	6.75
ท่องเที่ยวตามวัฒนธรรมประเพณี	20	8.44
ผ่อนสินค้า	14	5.91
ชำระหนี้สินเดิม	15	6.33
จ่ายดอกเบี้ยและค่าปรับ	41	17.30
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	29	12.24
รวม	237	100.00

หมายเหตุ : ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.5 ปริมาณค่าใช้จ่ายในประเภทสินเชื่อกิจกรรมนอกภาคการเกษตร

จากการศึกษาปริมาณค่าใช้จ่ายในประเภทการใช้นสินเชื่อตามกิจกรรมนอกภาคการเกษตร พบว่า กิจกรรมที่มีความถี่ในการใช้นสินเชื่อ ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าการศึกษาเล่าเรียนบุตรและค่าดอกเบี้ยและค่าปรับ โดยมีผู้ตอบ 51 ราย 45 รายและ 41 รายตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ค่าอาหาร ค่าการศึกษาเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่าต่อเติมอาคารและค่าท่องเที่ยวจะเป็นการใช้งเงินสินเชื่อที่ไม่สูงมากนัก ระดับค่าใช้จ่ายกับกิจกรรมต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นอยู่ในระดับต่ำกว่า 5,000 บาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายสำหรับการผ่อนสินค้า อยู่ระดับสูง มากกว่า 30,000 บาท ต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรม พบว่า กิจกรรมอื่นๆ มีระดับค่าใช้จ่ายสูงสุดที่ประมาณ 23,433.03 บาท ในที่นี้กิจกรรมอื่นๆ หมายถึง กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเกษตร อัน ได้แก่ การซื้อคอมพิวเตอร์ ซื้อรถจักรยานยนต์ สินค้าฟุ่มเฟือย เป็นที่น่าสังเกตว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่อาจจัดให้อยู่ในประเภทของกิจกรรมการผ่อนสินค้า รองลงมาได้แก่ ชำระหนี้สินเดิม และสร้างบ้านหรือต่อเติมอาคารเป็นจำนวน 21,250.00 บาท 18,133.33 บาท และ 17,525 บาท ตามลำดับ ดังรายละเอียดตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ปริมาณค่าใช้จ่ายในประเภทการใช้จ่ายเงินนอกภาคการเกษตร

จำนวนค่าใช้จ่าย (บาท)	อาหาร		การศึกษาบุตร		สร้างบ้าน		ผ่อนสินค้า		ชำระหนี้สินเดิม		ดอกเบี้ยค่าปรับ		ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	21	41.18	30	66.67	22	61.11	1	5.56	4	26.67	22	53.66	13	36.11
5,001-10,000	15	29.41	8	17.78	4	11.11	5	27.78	7	46.67	9	21.95	10	27.78
10,001-15,000	9	17.65	3	6.67	6	16.67	1	5.56	1	6.67	8	19.51	1	2.78
15,001-20,000	6	11.76	2	4.44	2	5.56	3	16.67	1	6.67	-	-	4	11.11
20,001-25,000	-	-	1	2.22	-	-	1	5.56	1	6.67	1	2.44	2	5.56
25,001-30,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2.78
มากกว่า 30,000	-	-	1	2.22	2	5.56	7	38.89	1	6.67	1	2.44	5	13.89
รวม	51	100.00	45	100.00	36	100	18	100.00	15	100.00	41	100.00	36	100.00
ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย	8,986.27 บาท		7,319.31 บาท	17,525.0บาท	21,250.00 บาท	18,133.33 บาท	6,872.10 บาท	23,433.03 บาท						
ค่าสูงสุด	20,000		32,000	35,500	100,000	40,000	45,329	120,000						
ค่าต่ำสุด	2,800		1,630	2,000	8,000	6,000	12,680	3,200						

ตอนที่ 5 ข้อมูลผลที่ได้รับจากการนำสินเชื่อการเกษตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ

การศึกษาผลที่ได้รับจากการนำสินเชื่อการเกษตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ความสามารถในการชำระหนี้ แหล่งที่มาของเงินชำระหนี้ ความสามารถในการส่งเสียนบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงสุด สภาพการกินอยู่ในชีวิตประจำวัน ความพึงพอใจในรายได้ การดูแลสมาชิกในครอบครัว และการประสบปัญหาในการดำเนินกิจการเกษตร มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ความสามารถในการชำระหนี้

การศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ ประกอบด้วย ระยะเวลาที่จะสามารถชำระหนี้ทั้งหมดให้แล้วเสร็จ ความสามารถในการชำระหนี้ในปีที่ผ่านมา และแหล่งที่มาของเงินในการชำระหนี้ จากการศึกษาพบว่า ระยะเวลาในการชำระหนี้ทั้งหมดให้แล้วเสร็จ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 2.30 ปี ค่าต่ำสุดคือ 1 ปี สูงสุดคือ 5 ปี โดยส่วนใหญ่มีระยะเวลาการชำระหนี้อยู่ในระยะสั้น คือ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.74 รองลงมาคือระยะเวลาปานกลางคือ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.83 โดยการระยะเวลาการชำระหนี้ให้แล้วเสร็จในระยะยาวหรือมากกว่า 3 ปีมีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.78 ดังรายละเอียดตารางที่ 21 การศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ในปีที่ผ่านมา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้ได้ทั้งหมดตามกำหนดระยะเวลา คิดเป็นร้อยละ 66.09 แต่ยังคงมีเกษตรกรบางส่วนที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด คิดเป็นร้อยละ 5.22 ในขณะที่มีเกษตรกรอีกจำนวน 33 รายที่ไม่ตอบในข้อนี้ คิดเป็นร้อยละ 28.70 ดังรายละเอียดตารางที่ 22

การศึกษาแหล่งที่มาของเงินในการชำระหนี้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของเงินจ่ายชำระหนี้สินเชื่อจากรายได้ในภาคเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 50.41 รองลงมาคือ แหล่งที่มาทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 20.66 และอีกร้อยละ 15.70 เป็นรายได้นอกภาคเกษตรกรรม และ เห็นว่ามีการหมุนเวียนกู้ยืมเพื่อต่อยอด อีกร้อยละ 7.44 ทั้งที่มาจากนายทุนและญาติพี่น้อง ดังรายละเอียดตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ความสามารถในการชำระหนี้

ประเภท	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระยะเวลาในการชำระหนี้		
1 ปี	48	41.74
2 ปี	18	15.65
3 ปี	32	27.83
มากกว่า 3 ปี	17	14.78
ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการชำระหนี้	2.30 ปี	ค่าต่ำสุด 1 ปี ค่าสูงสุด 5 ปี

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ประเภท	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความสามารถในการชำระหนี้ในปีที่ผ่านมา		
ชำระได้ทั้งหมด	76	66.09
ชำระได้บางส่วน	39	33.91
รวม	115	100.00
แหล่งที่มาของเงินที่นำมาชำระหนี้		
รายได้ภาคการเกษตรกรรม	61	50.41
รายได้นอกภาคเกษตรกรรม	19	15.70
รายได้ทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม	25	20.66
กู้ยืมจากนายทุน/ญาติ	9	7.44
จากแหล่งอื่น	7	5.79
รวม	121	100.00

หมายเหตุ : ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

5.2 ความพึงพอใจกับรายได้ในภาคเกษตรกรรมและปัญหาในการดำเนินกิจการการเกษตร

จากการศึกษาความพึงพอใจกับรายได้ในภาคเกษตรกรรม พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 60.87 และมีความพึงพอใจในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 4.35 และร้อยละ 34.78 ไม่พึงพอใจในระดับรายได้ในภาคการเกษตรด้วยสาเหตุหลักจากราคาพืชผลทางการเกษตรที่ค่อนข้างต่ำ เกษตรกรไม่มีทางเลือกในการจำหน่ายเนื่องจากอยู่ในพื้นที่และไม่สามารถนำพืชผลออกมาจำหน่ายนอกพื้นที่ได้เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่สูง โดยเฉพาะค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการขนส่ง สาเหตุรองลงมาได้แก่ ราคาปัจจัยการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เกษตรกรจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะ ปุ๋ย ยา สารเคมี เป็นต้น ดังรายละเอียด

ตารางที่ 23

การศึกษาผลการดำเนินกิจกรรมเกษตร โดยศึกษาจากภาวะการประสบปัญหาในการดำเนินงาน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 80.87 ประสบปัญหาในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร โดยปัญหาหลักที่พบคือ ราคาผลผลิตที่ตกต่ำ เนื่องจากเป็นไปตามสภาวะราคาตลาดรองลงมาได้แก่ราคาปัจจัยการผลิตที่สูงและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ความเสียหายอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม พายุ แห้งแล้ง อีกทั้งยังพบว่ามีปัญหาในเรื่องโรคระบาด แมลงศัตรูพืชต่างๆ ซึ่งทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหายบางส่วนถึงในบางครั้งเสียหายทั้งหมด ตลาด

ไม่รับซื้อ และบางส่วนเป็นปัญหาจากราคาพืชผลทางการเกษตร สำหรับเกษตรกรที่ไม่ประสบปัญหา ในการดำเนินกิจกรรมการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 42.61 ดังรายละเอียดตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ความพึงพอใจกับรายได้ในภาคการเกษตรและผลการดำเนินกิจกรรมการเกษตร

ประเภท	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ความพึงพอใจกับรายได้ในภาคการเกษตร		
พอใจมาก	5	4.35
พอใจปานกลาง	70	60.87
ไม่พอใจ	40	34.78
รวม	115	100.00
ผลการดำเนินกิจกรรมการเกษตร		
ไม่ประสบปัญหา	49	42.61
ประสบปัญหา	93	80.87
รวม	115	100.00

5.3 ความสามารถในการดูแลสมาชิกในครอบครัว

การศึกษาความสามารถในการดูแลสมาชิกในครอบครัว ประกอบด้วย ความเปลี่ยนแปลงของสภาพการกินอยู่ในชีวิตประจำวัน ความสามารถในการส่งเสียบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงสุด และการดูแลสมาชิกในครอบครัว ซึ่งจากการศึกษาสภาพการกินอยู่ของเกษตรกร หลังได้รับสินเชื่อทางการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ระดับปานกลาง พออยู่พอกินคิดเป็นร้อยละ 77.39 รองลงมาคือ มีความลำบากกว่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 13.04 และมีความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.57 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตารางที่ 24

จากการศึกษาความสามารถในการส่งเสียบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงสุด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความสามารถส่งเสียให้บุตรได้รับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40.87 ในขณะที่อีกร้อยละ 34.78 คาดว่าจะสามารถส่งเสียให้บุตรศึกษาได้ถึงระดับมัธยมศึกษา ส่วนเกษตรกรที่คาดว่าจะสามารถส่งเสียบุตรให้เรียนได้ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ 16.52 และส่งเสียให้บุตรได้รับการศึกษาระดับอนุปริญญา อีกร้อยละ 7.83 ดังรายละเอียด ตารางที่ 24

จากการศึกษาการดูแลสมาชิกในครอบครัว พบว่า ร้อยละ 87.83 ดูแลอย่างใกล้ชิดที่สุด รองลงมาคือ เอาใจใส่ปานกลางคิดเป็นร้อยละ 12.17 รายละเอียดดูจากตารางที่ 25 จากผลสำรวจอาจเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบได้ว่า ความอบอุ่นในสถาบันครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์นาคอเรือไม่ได้รับผลกระทบจากความไม่พึงพอใจในระดับรายได้หรือความหนักใจในหนี้สิน เนื่องจากความไม่พึงพอใจและความหนักใจที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น นำมาซึ่งความเครียดสะสมและส่งผลถึงผู้ที่อยู่รอบข้างอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การจذبอยู่กับความเครียดก็นำมาซึ่งการละเลยการเอาใจใส่ดูแลสมาชิกในครอบครัว ดังรายละเอียดตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ความสามารถในการดูแลสมาชิกในครอบครัว

ประเภท	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
สภาพการกินอยู่ในชีวิตประจำวัน		
สะดวกสบายเพิ่มขึ้น	11	9.57
พออยู่พอกิน (ปานกลาง)	89	77.39
ลำบากกว่าเดิม	15	13.04
รวม	115	100.00
ความสามารถในการส่งเสริมบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงสุด		
มัธยมศึกษา	40	34.78
อนุปริญญา	9	7.83
ปริญญาตรี	47	40.87
สูงกว่าปริญญาตรี	19	16.52
รวม	115	100.00
การดูแลสมาชิกในครอบครัว		
อย่างใกล้ชิดที่สุด	101	87.83
เอาใจใส่ปานกลาง	14	12.17
รวม	115	100.00

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลกับการนำสินค้าไปใช้ใน
ภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม

6.1) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการนำสินค้าไปใช้ในภาคเกษตรกรรมและนอก
ภาคเกษตรกรรม

ผลการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกสหกรณ์เพศชาย ร้อยละ 78.8 ใช้สินค้าในภาค
การเกษตร และร้อยละ 71.9 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนเพศหญิง ร้อยละ 21.2 ใช้สินค้าใน
ภาคการเกษตร และร้อยละ 28.1 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการใช้สินค้าพบว่า ณ ระดับค่าความ
เชื่อมั่นที่ 95% เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สินค้า ได้ค่าทดสอบ ไคสแควร์ $\chi^2 = 0.450$ ดัง
รายละเอียดตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการนำสินค้าไปใช้ในภาคการเกษตรกรรม
และนอกภาคเกษตร

เพศ	การนำสินค้าไปใช้			
	ในภาคเกษตร		นอกภาคเกษตร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	26	78.80	59	71.90
หญิง	7	21.20	23	28.10
รวม	33	100.00	82	100.00

Chi-Square (χ^2) = 0.450

6.2) ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการนำสินค้าไปใช้ในภาคเกษตรกรรมและนอก
ภาคเกษตรกรรม

ผลการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกสหกรณ์อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 3.0 ใช้สินค้าในภาค
การเกษตร และร้อยละ 8.5 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 18.2 ใช้สินค้า
ในภาคการเกษตร และร้อยละ 12.2 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 36.4
ใช้สินค้าในภาคการเกษตร และร้อยละ 30.5 ปี ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนอายุ 51-60 ปี
ร้อยละ 33.3 ใช้สินค้าในภาคการเกษตร และร้อยละ 31.7 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนอายุ
60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 9.1 ใช้สินค้าในภาคการเกษตร และร้อยละ 17.1 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร

การทดสอบพบว่า ณ ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการนำสินเชื่อไปใช้ ได้ค่าทดสอบไคสแควร์ $\chi^2 = 0.572$ ดังรายละเอียดตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการนำสินเชื่อไปใช้ในภาคการเกษตรและนอกภาคเกษตรกรรม

อายุ	การนำสินเชื่อไปใช้			
	ในภาคเกษตร		นอกภาคเกษตร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
21-30 ปี	1	3.00	7	8.50
31-40 ปี	6	18.20	10	12.20
41-50 ปี	12	36.40	25	30.50
51-60 ปี	11	33.30	26	31.70
60 ปีขึ้นไป	3	9.10	14	17.10
รวม	33	100.00	82	100.00

Chi-Square (χ^2) = 0.572

6.3) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับการนำสินเชื่อไปใช้ในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม

ผลการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกสหกรณ์สถานภาพโสด ร้อยละ 12.1 ใช้สินเชื่อในภาคการเกษตร และร้อยละ 7.3 ใช้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร ส่วนสถานภาพสมรส ร้อยละ 75.8 ใช้สินเชื่อในภาคการเกษตร และร้อยละ 79.3 ใช้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร ส่วนสถานภาพหย่าหรือม่าย ร้อยละ 12.1 ใช้สินเชื่อในภาคการเกษตร และร้อยละ 13.4 ใช้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร

การทดสอบพบว่า ณ ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สินเชื่อ ได้ค่าทดสอบไคสแควร์ $\chi^2 = 0.708$ ดังรายละเอียดจากตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับการนำสินค้าไปใช้ในภาคเกษตรกรรม และนอกภาคเกษตร

สถานภาพสมรส	การนำสินค้าไปใช้			
	ในภาคเกษตร		นอกภาคเกษตร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	4	12.10	6	7.30
สมรส	25	75.80	65	79.30
หย่าหรือม่าย	4	12.10	11	13.40
รวม	33	100.00	82	100.00

Chi-Square (χ^2) = 0.708

6.4) ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการนำสินค้าไปใช้ในภาคเกษตรกรรม และนอกภาคเกษตรกรรม

ผลการวิเคราะห์พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่ไม่ได้การศึกษา ร้อยละ 18.2 ใช้สินค้าในภาคการเกษตร และร้อยละ 14.6 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนระดับประถมศึกษา ร้อยละ 57.6 ใช้สินค้าในภาคการเกษตร และร้อยละ 46.3 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 24.2 ใช้สินค้าในภาคการเกษตร และร้อยละ 31.7 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนระดับอนุปริญญา ร้อยละ 0.0 ใช้สินค้าในภาคการเกษตร และร้อยละ 3.7 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร ส่วนระดับปริญญาตรี ร้อยละ 0.0 ใช้สินค้าในภาคการเกษตร และร้อยละ 3.7 ใช้สินค้านอกภาคการเกษตร

การทดสอบพบว่า ณ ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ระดับการศึกษาไม่มี ความสัมพันธ์กับการใช้สินค้า ได้ค่าทดสอบ ไคสแควร์ $\chi^2 = 0.456$ ดังรายละเอียดตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการนำสินค้าไปใช้ในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม

การศึกษา	การนำสินค้าไปใช้			
	ในภาคเกษตร		นอกภาคเกษตร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	6	18.2	12	14.6
ประถมศึกษา	19	57.6	38	46.3
มัธยมศึกษา	8	24.2	26	31.7
อนุปริญญา	0	0	3	3.7
ปริญญาตรี	0	0	3	3.7
รวม	33	100	82	100

Chi-Square (χ^2) = 0.456